

CBE/BVM/29060
Zaaknummer 21.070

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de Erasmus Universiteit Rotterdam, verder te noemen: het College, heeft op 25 mei 2021 uitspraak gedaan op het beroep van

De heer, hierna: appellant,

welk beroep was gericht tegen

de beslissing van 17 juli 2020 van de examinatoren van de faculteit Erasmus School of Philosophy (ESphil), vertegenwoordigd door de examencommissie ESPhil (hierna: verweerder) inzake de vaststelling van het cijfer (6.5) voor de bachelorscriptie.

1. De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- De toekenning van het cijfer 6.5 voor de bachelorscriptie op 17 juli 2020;
- Het beroepschrift van appelland van 2 september 2020;
- De aanvulling van het beroepschrift op 3 september 2020;
- De toelichting ten aanzien van de termijnoverschrijding van 6 september 2020;
- De beslissing van het College van 16 november 2020 en verzonden op 17 november 2020;
- De beslissing van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs van 15 maart 2021;
- Het schikkingsgesprek van 30 maart 2021;
- Het verweerschrift van verweerder van 8 april 2021;
- De toevoeging en oproeping getuige van 17 mei 2021.

1.2 Het beroepschrift is behandeld ter (online) hoorzitting op 25 mei 2021. Appellant is verschenen, bijgestaan door, advocaat te Den Haag. Ook is verschenen en toegelaten als informant, Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door, vicevoorzitter.

2. Het geschil

2.1 Appellant kan zich niet verenigen met het genomen besluit en voert daartoe, kort samengevat, het volgende aan:

- De door verweerder gehanteerde regeling met betrekking tot de beoordeling van de bachelorscriptie is onvoldoende transparant.
- Door het handelen van de examinerator is de schijn van vooringenomenheid bij de totstandkoming van het cijfer gewekt. Voorts is de examinerator buiten het beoordelingskader getreden;
- Tot slot is de door verweerder gevolgde procedure in strijd met artikel 7.12b lid 4 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

2.2 Verweerder heeft zijn standpunten gehandhaafd en brengt in het bijzonder het volgende naar voren. Op grond van artikel 6.1.10 van de Regels & Richtlijnen wordt bij een beoordelingsverschil van 1.5 punt een derde beoordelaar aangewezen. De bachelorscriptie is door de begeleider beoordeeld met een 8 en door de adviseur met een 6.5. Daarmee is er 1.5 punt beoordelingsverschil en is door het dagelijks bestuur van verweerder de voorzitter als derde beoordelaar aangewezen. De identiteit van de derde beoordelaar is weliswaar op een later tijdstip bekend gemaakt, maar dat maakt niet dat er sprake is van procedurele gebreken. Tot slot benadrukt verweerder ter zitting dat de examencommissie in deze niet het oordeel heeft vastgesteld.

3. Het wettelijk kader

3.1 In artikel 8:4 lid 3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is het volgende, voor zover relevant bepaald:

"Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit [...] inhoudende een beoordeling van het kennen of kunnen van een kandidaat of leerling die ter zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst, dan wel inhoudende de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of nadere regels voor die examinering of toetsing"

3.2 In artikel 7.12c lid 1 WHW staat het volgende:

"Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan wijst de examencommissie examinatoren aan."

3.3 In de Programme Regulations 2019-2020 (hierna: Programme Regulations) staat voor zover relevant:

"Article 6.1 The bachelor thesis

1. The student discusses the subject of the thesis with the intended supervisor (first assessor). After the intended supervisor has approved the subject of the thesis, the student submits his proposal for the subject of the thesis and the intended supervisor to the Examination Board. The student submits a proposal to the Examination Board for the subject of the thesis and the intended supervisor (first supervisor). If the Examination Board approves the subject of the thesis and the intended supervisor, the Examination Board will notify the student. The Examination Board will also inform the student which lecturer will be his advisor (second assessor) in the same letter. The letter will also be sent to the supervisor and the advisor.

2. The student drafts the structure for his thesis on one page. For more information, please see the manual on MyEUR. Once this draft has been approved by the supervisor, it is submitted to the advisor for approval. Once this draft has been approved by the advisor, the student can start work on the thesis itself.

3. The thesis should contain approximately 7,500 to 10,000 words.

4. The student submits the final version of his thesis to his supervisor before the deadline.

5. The supervisor assesses the thesis based on the criteria on the thesis assessment form. He completes the form with a referee report (short report).
6. The supervisor asks the adviser to assess the thesis based on the criteria on the thesis assessment form. The consultant fills in the form with a referee report (short report) and sends it to the supervisor.
7. The supervisor informs the Examination Board about the grade for the thesis, including the two assessment forms, the two reports and the thesis.
8. The supervisor informs the student about the result.
9. The final mark for the thesis consists of the average of the mark of the supervisor and the advisor, unless one of the two assessors gives an insufficient mark; in that case the insufficient mark is the final mark.
10. If the difference between the preliminary marks of the two assessors is 1,5 or more points, the Examination Board assigns a third assessor. In addition, if one of the two assessors gives an insufficient mark for the thesis while the other gives a sufficient mark, each of the two assessors can ask the Examination Board to assign a third assessor. If the thesis is evaluated by three assessors, the final mark consists of the average of their three marks, unless two of the three assessors have given an insufficient mark. In that case the final mark will consist of the average of the two insufficient marks.
11. If the thesis is given an insufficient mark, the student will be offered a second chance to obtain a sufficient mark. In that case the topic of the thesis will remain unchanged and the thesis will be improved. The supervisor and the advisor will not be changed, unless the Examination Board sees weighty grounds to assign another supervisor or advisor. (...)"

4. Beoordeling College

- 4.1 Het College overweegt vooreerst dat de beoordeling van de bachelorscriptie exclusief tot de bevoegdheid van de examiner(en) behoort. Het College toetst derhalve of de besluitvorming van de examiner(en) voldoende zorgvuldig is geweest en of zij genoegzaam is onderbouwd. Dit betekent dat de beoordeling slechts voor vernietiging in aanmerking komt, indien vast is komen te staan dat niet is voldaan aan de voorschriften van procedurele aard die bij of krachtens de Awb de WHW of enig andere wet in formele zin zijn gesteld.
- 4.2 Uit de Programme Regulations blijkt dat bij het beoordelen van een bachelorscriptie meerdere beoordelaars zijn betrokken waarbij de "supervisor" (begeleider, eerste beoordelaar) de "advisor" (adviseur, tweede beoordelaar) verzoekt om de bachelorscriptie eveneens van een beoordeling te voorzien en een "referee report". De tweede beoordelaar stuurt zijn beoordeling en referee report naar de eerste beoordelaar, die vervolgens de examencommissie informeert over de gegeven cijfers onder toezending van beide beoordelingsformulieren en "referee reports". In geval van uiteenlopende beoordelingen van 1,5 of meer punten wordt een derde beoordelaar ingeschakeld en zal het cijfer bepaald worden op basis van het gemiddelde van de drie gegeven beoordelingen.
- 4.3 Het College constateert dat er 1,5 punt verschil zit tussen eerste- en tweede beoordelaar en als zodanig een derde beoordelaar is ingeschakeld maar dat dit niet volgens de hierboven beschreven procedure is verlopen. Zo heeft niet de eerste beoordelaar de stukken naar de examencommissie verzonden maar blijkt dit voor een deel gedaan te zijn door de tweede beoordelaar. Verder blijkt uit de overgelegde stukken dat bij de eindbeoordeling door alle drie de examinatoren weliswaar gebruik is gemaakt van (compleet ingevulde) beoordelingsformulieren, maar wat opvalt is dat de drie beoordelaars een uiteenlopend oordeel hebben geveld over de bachelorscriptie. Zo wordt de bachelorscriptie door de eerste beoordelaar gewaardeerd met een 8, door de tweede beoordelaar met een 6,5 en tot slot door de derde beoordelaar met een 5. Aldus is er geen sprake van enige beoordelaarsovereenstemming. Verweerder heeft in het verweerschrift en ter zitting niet verduidelijkt waarom deze beoordelingen zo uiteenlopen. Daar komt ook bij dat appelland bij aanvang van de bachelorscriptie niet bekend was met het door de examinatoren gehanteerde beoordelingsformulier.

4.4 In het verweerschrift geeft verweerder onder meer het volgende aan:

"(...) Ook de begeleider had laten weten ongelukkig te zijn met de gang van zaken. Zij had medio augustus de voorzitter van de examencommissie laten weten dat [appellant] overwoog beroep in te stellen bij het CBE en gaf aan het op prijs te stellen als er nog een persoonlijk gesprek zou kunnen plaatsvinden tussen de begeleider, de studente en de voorzitter van de examencommissie, in aanwezigheid van een neutrale voorzitter (dit laatste primair in het belang van de student). (...)"

Bij dit op 31 augustus 2020 gehouden gesprek, was de derde beoordelaar in zijn rol van voorzitter van de examencommissie aanwezig. Pas op 3 september 2020, is appellant na het entameren van een procedure bij het College, bekend geworden met het feit dat de voorzitter van de examencommissie de derde beoordelaar is.

- 4.5 Het College is van oordeel dat het, zeker gelet op de eerdere betrokkenheid van de voorzitter van verweerder in het kader van de aan het beroep voorafgaande gesprekken omtrent de beoordeling, op de weg van verweerder had gelegen om in een eerder stadium duidelijkheid te verschaffen over de rol en hoedanigheid van de voorzitter van verweerder als derde beoordelaar. De door appellant gestelde schijn van subjectiviteit, in ieder geval de schijn dat de onpartijdigheid schade zou kunnen lijden bij de beoordeling, is naar het oordeel van het College aannemelijk geworden. Een dergelijke schijn van subjectiviteit of verstrengeling moet, zeker waar het de beoordeling betreft, als ongewenst worden aangemerkt.
- 4.6 Dat maakt dat het College van oordeel is dat de wijze van beoordeling onvoldoende transparant is geweest en de beoordelaars er niet in zijn geslaagd tot een sluitend eindoordeel te komen. De slotsom is dat het (administratief) beroep gegrond moet worden verklaard. Daarbij geeft het College verweerder in overweging de bachelorscriptie van appellant te laten voorzien van een nieuwe beoordeling door zowel de begeleider als de adviseur.
- 4.7 Gelet op het voorgaande behoeven de overige gronden die appellant heeft aangevoerd geen bespreking meer.
- 4.8 Het College overweegt met het oog op toekomstige beroepszaken en geheel ten overvloede het volgende. Weliswaar is het evident dat iedere beoordeling een zekere mate van subjectiviteit in zich draagt (vgl. CBHO 2018/164) en ook bij een zorgvuldige procedure kunnen beoordelingen uiteenlopen, maar dat neemt niet weg dat het de taak van de examiner(en) is om ondanks dergelijke beoordelingsverschillen tentamens eerlijk te waarderen. In dat licht zou verweerder (jaarlijks) kalibratiesessies kunnen begeleiden waar beoordelaars hun beoordelingen op elkaar afstemmen en audits uitvoeren in het kader van haar borgende taak ex artikel 7.12b lid 1 sub a WHW. Verder kan zij de examiner, zoals het College ook ambtshalve uit het accreditatierapport van 2018 is gebleken, in overweging geven de rubrics voor de beoordeling van de bachelorscriptie nauwgezet te definiëren.

5. Het College.

- verklaart het beroep van appellant gegrond;
- vernietigt de bestreden beslissing van de examiner(en) van 17 juli 2020;
- verzoekt de examinatoren met inachtneming van deze uitspraak binnen drie weken na verzenddatum van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen; en
- veroordeelt verweerder tot vergoeding van bij appellant in verband met de behandeling van het administratief beroep opgekomen proceskosten (1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor de hoorzitting , per punt € 534,-) tot een bedrag van €1068, geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Uitspraak zaaknummer 21.070 verzonden op: 26 mei 2021.

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt beroep instellen bij het college van beroep voor het hoger onderwijs te Den Haag.